

Inserati se sprejemajo in velja tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanj se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija na Florijanske ulice h. št. 19.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemar velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrť leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrť leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Rožnih ulicah šte. 25.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Kmetovalci in meščani, gledé volilne pravice.

Štajerski „fortschrittlerji“ so rekli v svojem programu, da je treba grajščakom poslance vzeti, in razdeliti jih med meščane in kmetovalce. „Naprednjaki“ so namreč v nasprotju z vlado, posebno radi bi vrgli grofa Andrassya, zato ne marajo za poslance iz velikega posestva, kateri z vsako vlado glasujejo. Ti poslanci se jim zdé na vsak način nevarni, znalo bi namreč priti kako novo Hohenwartovo ministerstvo in grajščaki bi utegnili podpirati tudi tako vlado; znalo bi se pa tudi zgoditi, da bi se stranke razcepile po stanovskih koristih, in v tem slučaju bi morali grajščaki naravno glasovati s kmečkimi poslanci, ker oboji živé od poljskih pridelkov. To vidimo zdaj v Nemčiji, kjer so tudi liberalni grajščaki potegnili s kmečkimi poslanci za colnino na žito. Taka colnina pa mestnim prebivalcem ne more všeč biti, ker se z njo živéž nekoliko podraži, zato prideta na enkrat mesto in dežela v nasprotje.

Nekteri vladni listi, kakor „Presse“ pa ne mislijo tako daleč, oni se še trdno drže svojega „ustavoverstva“ in sovraštva do „klerikalcev“ in Slovanov. Obé „Preši“ in še več drugih listov se norčujejo iz programa štajerskih „fortschrittlerjev“ in pravijo, če bodo grajščaki svoje poslance zgubili, potem morajo naravno „klerikalci“ in Slovani večino dobiti. Na to štajerski „fortschrittlerji“ še mislili niso, in vsi prestrašeni spoznajo, da to res ne gré, zato jim je že žal, da so kaj tako liberalnega zapisali na svoj program. V tej zadregi jim pride graška „Tagespošta“ na pomoč. Ona pravi z drugimi besedami to-le: „Naj se le odpravijo poslanci velikega posestva; da pa „klerikalci“ in Slovani ne bodo večine dobili, temu se lahko pomaga: treba je samo pomnožiti število poslancev iz

mest in trgov. Kmetje bodo sicer godrnjali, pa kmetje so neumni in potrpežljivi ljudje, se bodo že potolažili. Saj so tako mirni, če jih nihče ne ščuje.“ — Tako cinčno piše graški list in nasvetuje, naj se kmetovalci goljufajo za volilno pravico! Tem ustavakom „liberalne“ barve ustavno življenje le tako dolgo dopada, dokler imajo oni večino; n-hče se njih ustave dotakniti ne sme; le oni sami jo smejo po samovolji spreminjati, da si zagotove večino.

Kako bodo tudi častili malika, katerega so sami s svojimi rokami naredili! Če jim ni več všeč, ga prenarade, kakor smo videli tačas, ko so vpeljali volilno reformo. Zdaj hočejo še kmete in grajščake za volilno pravico opehariti, (pa naši grajščaki vendar ne bodo nehali podpirati jih!); složno in priprosto je to res, in vidi se, da ti štajerski „fortschrittlerji“ à la Seidl, Foregger itd. niso prav neumni ljudje! In ta Seidl si upa še v kmečkih občinah kandidirati, akoravno je podpisal program stranke, katera take izjave med svet pošilja!

Pri vsem tem je naša edina tolažba, da graška „Tagespošta“ še ne odločuje avstrijske politike, zastran take volilne reforme bodo morda štajerski „fortschrittlerji“ še nekoliko odjenjali!

Meščani so pred kmeti tako že veliko na boljsem v volilni pravici. Meščan ima volilen glas, če le 10 gld. neposrednega davka plačuje; kmet pa, če prav plačuje 100 gld. davka, še ni volilec, ampak voli le volilne možé, cela občina, če nima več ko 500 duš, ima komaj enega volilca; primerjajmo število duš, ali primerjajmo davke, videli bomo, da so kmetje daleč za meščani postavljeni, in „Tagespošta“ zahteva, da bi se ta predprava meščanov še povečala!

Mi nismo enostransko za kmete vneti, nas list je namenjen kmetom in meščanom, sploh celemu narodu, in tudi nečemo, da bi se meš-

čanstvo oškodovalo na korist kmetovalcem. Pa mislimo, da naši slovenski meščani sami ne bodo zahtevali takih predprav pred kmeti, mi nečemo zdražbe med mestom in deželo, slovenski narod mora biti edin in složen, drugače mu ni napredka in rešitve. Nam mora veljati geslo: enaka bremena, enake pravice!

Če „Tagespošta“ nekaj čenča od mestne „inteligencije“ in od „neumnih“ kmetov, jej moramo povedati, da razlika ni ravno tako velika; imamo kmete, ki so politično izobraženi in ki so naročeni na časnike, in jih tudi s pridom beró, pa imamo tudi meščane, ki celo leto nič ne beró, in so nevedni v vseh rečeh, da je že grdo. Veda in izobraženost ni več monopol nobenega stanu, in omika se širi vedno bolj med najnižje stanove, in kdor še zdaj govori za razširjanje političnih predprav, ta je v resnici „reakcijonar“ in nazadnjak, ne pa „naprednjak“, kar hočejo biti štajerski „fortschrittlerji“ in njih organ „Tagespošta“. Po tem se pač lahko razsodi, koliko je ta štajerski „fortschritt“ vreden, ki toliko upije in se pred svetom toliko smešnega dela!

Slovenski meščan nema nobenega sovraštva do kmeta, saj je dostikrat sam kmetovalec, celó v Ljubljani so mnogi meščani ob enem kmetovalci, tako Krakovci, Trnovci, Kurjevaščani, Šentpeterčani, Poljančani, in še mnogi iz srede mesta imajo polje na močvirji itd. Slovenski meščan se čuti solidarne s kmetom, on nikakor neče, da bi se kmetom kratila volilna pravica, zato upamo, da v našem taboru ne bo nobenega nasprotovanja, ako se naši poslanci vsi brez izjeme zoperstavijo takim nasvetom, kateri merijo na to, da bi se kmetje opeharili za volilno pravico. Ravno nasprotno se bodo morali naši poslanci še za to potegniti, da se število kmečkih poslancev pomnoži, kakor je primerno po davkih in po številu duš.

Mi nemamo nič zoper to, ako se grajšča-

Rožnik.

Naj še toliko hvalijo mesec veliki traven, pa mesec rožnik ga vendar prekosi: naravne moči stopijo v svojo polno veljavo, radujoči in plodonosni dan prepušča mrtvej noči le malo prostora in časa, iz zemlje kipi z vidno hitrostjo mnogobrojno življenje, tudi solnce je ko nečeno zmagalo nad zimskim mrazom. Ni potem čuda, ako tudi človek v takem času iskrenjši, živahnjši postane, ako mu srce bolj hitro bije, kri po žilah urneje teče.

V tem lepem času nas kliče domovinska dolžnost k volitvam; upati je, da se bomo tega dela poprijeli z vso iskrenostjo in marljivostjo, ki je od nekdanj kinč slovenskega naroda.

Lepše nam solnce sije, gorkejši vetrič pihlja po naših livadah, bolj rudeča, bolj vroča

je naša kri, nego jo imajo v hladnem severu bivajoči naši bratje slovanski, dostojno je tedaj nam Slovencem, da v rodoljubji in ljubezni do svoje domovine prekosimo vse druge Slované.

Lep je mesec rožnik in njegove cvetlice, pa lepši ko vse rožice so pošena, rodoljubna srca, ki po širni Sloveniji bijejo za čast in napredek domovine. Zakaj pesniki prepevajo le o rožicah in t čicah, naj bi opevali tudi one iskrene in srčne možé, ki v ljubezni do roda na nobene žrtve ne gledajo, ki morda ravno sedaj delajo za blagor naš, in našim slovenskim poslancem gladijo pota. In pisatelj, ki bi tako pesem zapel naj bi pristavil še kletev in obsodbo nad onimi izdajalci, ki enako poturčenim janičarom divjajo zoper lastno kri in verige kujejo svojim staršem in svojim bratom!

Kakor je mesec rožnik nepremakljivi nasprotnik noči, mraza in spanja v naravi, tako naj tudi slovensko iskreno rodoljubje premaga

nevednost, mlačnost, narodno dremanje, naj obudi vse narodove moči k novemu življenju, in tako se bo vrnil narod kot zmagovalec iz volilnega boja.

Ko se je rodil južni sokol, bili so rudesrajčniki povsod z velikim navdušenjem sprejeti, koliko rodoljubnega ognja je bilo vendar tačas po Sloveniji! Zakaj smo zdaj zopet dramati začeli?

Zakaj imenujemo tacega „ultra“, kdor se v narodno surko obleče? Zakaj so se nekteri sploh rodoljubja sramovati začeli? Ali mar to ni po vseh deželah častno, če kdo ljubi svojo domovino?

Naj bi se prejšno iskreno in navdušeno rodoljubje zopet povrnilo med nas. In ako bodo volilci v tem duhu stopili na volišče, potem nam je zmaga gotova.

kom nekoliko poslancev vzame, kajti njih pravice so res prevelike in neopravičene. Da bi se pa potem pomnožilo samo število mestnih poslancev, kmečkih pa ne, in da bi se po tem takem kmetovalci nemško-liberalnim meščanom v pest in oblast izročili, zoper to že zdaj slovesno protestiramo, in nemamo straha, da bi naš protest brez vspeha ostal, ker imamo premočno stranko za seboj. Kakor bodo na Kranjskem nemškutarji pogoreli pri volitvah, tako se bo tudi po drugih deželah kmečki stan na lastne noge postavil, potem pa se bodo „fortšritlarjem“, liberalcem, ustavakom in drugim nerodnim ljudem oči odprle, da bodo spoznali, da je njih čas prešel.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 6. junija.

Dunajska „Presse“ objavlja z velikim veseljem **pismo nekega bosanskega bega**, kjer ta beg polemizira s carigradskimi časniki, ter hvali avstrijsko vladno. Polemizirati s turškimi časniki je kaj nepotrebno delo, ker se zanje tako nikdo ne zmeni. Da se pa begom v Bosni dobro godi, to znamo, saj slišimo od vseh strani, kako jih naši poveljniki doli božajo. Ko bi „Presse“ enkrat hotela objaviti pismo kakega bosanskega kristjana, to bi se pa morda nekoliko drugače glasilo. Kristjan, ki je pod najhujšimi mukami svoji veri zvest ostal, je še vedno trpin in tlačan, odpadnik pa, renegat — poturica je dobro živel prej, in je protežiran še zdaj. To ni prav.

Volilna agitacija postaja vedno bolj živa. Upanje imamo, da bo dobil prihodnji deželni zbor vse drugačne lice. Jako hvalevredno je postopanje ministra Taaffeja, ki nobenega pritiska in nobene uradniške agitacije ne trpi, in mi Slovenci, navajeni vedno trpeti, smo ministru že za to nevtralnost zelo hvaležni. Naša stvar povsod dobro stoji, kaže se, da bomo povsod zmagali, morda celo v Ljubljani; zdaj bodo nemškutarji videli, kake ničle so brez vladne podpore! Vsaka reč le en čas trpi, in tako je tudi Dežman-Vesteneckove glorijske ankrat konec, hvala Bogu!

Na **Hrvaškem** je bil konficiran „Obzor“, ker je pisal za združenje vseh Hrvatov in Slovencev. Starčevićanci pa vendar še rogovilijo proti „Obzoru“, češ, da ni dosti naroden.

Nemški Nemci niso nasprotni spravi s Čehi, in se je njih voditelj dr. Schmeykal v tem smislu izrazil. Želeti bi res bila taka sprava. Ker pa nekteri mislijo, da se bomo tudi mi z našimi nemškutarji pogajali, moramo omeniti, da je taka sprava le na Štajarskem in Koroškem na mestu, na Kranjskem ne pripoznamo razun Kočevarjev nobene druge narodnosti, s katero bi se pogajati morali, posameznih odpadnikov, kakor so Dežman, Zima itd. in peščice priseljenih Nemcev ne bomo nikdar kot posebnega naroda pripoznali in se z njimi tudi nikdar pogajali. Na Kranjskem je le en sam deželni jezik in en sam narod, in ta je slovenski.

Vnanje države.

Že zopet govore o neki zvezi med **Rusijo** in **Turčijo**. Ta pravljica je bila že tolikrat pogreta, da je več ne verujemo. Taka zveza bi se dala le tako razumeti, da se Turčija podá pod varstvo Rusije, da bi jej vsaj mala Azija ostala, ker že tudi po tej Angleži svoje roke stegujejo.

Na **Francoskem** pride v kratkem glasovita Ferryeva šolska postava v pretres. Dvajset govornikov se je oglasilo že zoper postavu. Ako se sprejme, ne bode zmešnjav ne konca ne kraja. Francozje so zdaj tako srečni, da imajo tam židovi (Gambetta, Ferry) prvo besedo, zato se od tam družega ne sliši, ko o napadih na katoliško cerkev.

Izvirni dopisi.

Iz nekega dolenjskega mesta, 1. junija. (Volitve v naših mestih in trgih.) Kamor zdaj človek pride, povsod je dosti razgovora o bodočih volitvah. Ali tu in tam se zastopajo kaj čudni nazori. Nezadovoljnost je splošna; eden se jezi na volitve sploh, drugi na poslance, tretji na vse zборе itd., a do pravega vira vseh zmešnjav, s katerim nas je novi čas osrečil, pa le malokteri dospé, ali saj o njem slišati noče. Pri našem prebivalstvu po mestih in trgih, kakor sploh pri meščanstvu po raznih deželah, ni prave jasnosti in zavedenosti glede volitvenih borb.

Ker Vi, g. urednik, zastopate določna načela, se ne prikupujete ne eni ne drugi strani, ampak pogumno razširjate in vtrjujete le, kar je pravo in koristno, (kar najbolje osvedočujejo Vašega lista obravnave pred porotami), zato blagovolite naslednje vrste natisniti, v katerih se izrazujejo misli in načela, ki so mi prav iz srca vzete, in ki morajo sčasoma prodreti v občinstvo, da se vendar enkrat otresemo slepotivnih fraz, katerih je kakor gob po časnikih.

Dunajski „Vtld.“ je prinesel v 149. številu dopis iz Št. Hipolita, kar pa žalibog velja skoro vsem mestom in trgom po Slovenskem. Tu se bere: „Večkrat ste že imeli priliko, nabožnost Št. Hipolita pohvaliti. Pisava teh vrstic nikakor noče Št. Hipoličanom te slave kratiti.

Vendar pa misli, da morajo ljudje sčasoma priti k spoznanju, da je cerkveno krščanstvo v sedanjih dnevih izpostavljeno izumiranju, ako se mladi zarod ne more pred zapeljevanjem obvarovati. To pa se ne more, ako šola ni v krščanskih rokah. Ta pa se ne bo dobila v oblast, dokler Št. Hipolit svojega liberalnega Ofner-ja in drugi kraji svoje liberalce volijo. Gotovo ni prenapeto, ako se želi ter izreče: Kristijani sedanjih dni naj tudi pri volitvah svojo vero v djanji kažejo. V cerkvi Boga moliti, da bi ga kar s križa snel, potem pa tistega volit iti, ki ga zopet nazaj pribija, menim da se dá težko opravičiti. Kristijani prvih vekov so šli od altarjev na te zavnico, na gromado; kristijani sedanjih dni gredo k čitanju „N. fr. Presse“, „Tagblatta“ in k volitvi kakega liberalca.

Vse se ne more na enkrat obrniti, naše ljudstvo je še premalo časa primerno izšolano; a menim, da je zdaj čas v katoliških listih kakor v cerkvi na previdni, ne prenapetosti način ljudstvo podučiti, sistematično in točno, da je kristjanstvo brez djanskega spoznavanja zgolj slepilo samega sebe, da na dalje „ptuji grehi“ zastoj niso zapisani v katehizmu. Eden se zove: Drugih greha se vdeležiti, eden: k grehu molčati itd. Kdor slabo voli, je moralno odgovoren gledé tega, kar izvoljeni slabega storí — saj se to po 20letnem parlamentarnem življenju lahko naprej vidi; kdor ljudstva ne podučí, ko bi ga moral, greši z molkom itd. skratka, moralna ima glede na državljansko obnašanje kristjanov tudi besedico govoriti... S tem naj se nikakor o sedaj živečem rodu pretrdo ali celo ne krivično sodi, ali enkrat mo-

ramo vendar biti na čistem. S polovičarstvom je le malo pomagano....“

Da, res, proč s polovičarstvom, razumeti se moramo ter zavedati se vseh svojih dolžnosti! Koliko glasov po mestih in trgih na Slovenskem narodna, domača stranka tako zgubi iz nerazumljive nezavednosti sicer krščanskih možakov, ki dokaj dobrega storé in so izgledni v spolnovanji verskih dolžnost — a pri volitvah jih vidiš capljati za nemčurji ter glasovati za liberalca — odpadnika. Ne samo vera, ampak zdrava pamet mu pravi, da je napačno svoj rod, svoj jezik zatajiti ter nasprotniku k zmagi pomoči. Takim je potreba oči odpreti in ga k temu pripraviti, da, ako bi osebno imel še toliko zoper kandidata, vendar pri volitvi zanj glasuje. In če bi se tudi z vsemi točkami njegovega programa ne strinjal, mora vendar glede velicega principa, ki ga zastopa, zanj glasovati. Med dvema zli, se mora tisto izvoliti, ki je manjše.

Skriti ali lodtegniti se takrat, ko je na enem glasu mnogokrat veliko ležeče, je neodpustljiv pregrešek zoper lastni narod. Lepšega zgleda nam ni treba iskati, kakor pri svojih nasprotnikih nemčurjih. Kar leze in kar grede, vse se najde na volilnem bojišču; kruh ali slep, zdrav ali bolan, mlad ali star, vse prisopiha.

In uradniki, ki hočejo sicer imeti tako točnost in natančnost, se takrat ne zmenijo za svoje pisarne, da človek, ki jih takrat išče v službenih zadevah, cele ure nobenega ne dobi in neopravljene stvari mora zopet iti domu, kakor se je ob zadnjih volitvah primerilo. Kajti ti gospodje takrat z agitiranjem brusijo pete. In kako pri nasprotnikih celo visoki gospodje agitirajo in priliznjeno govore na srce, ki se sicer za nižjega posestnika, obrtnika brigajo kakor za lanski sneg! In narodni vplivni možje, ali se postavijo temu nasproti, ali store par korakov in spregovoré nekoliko besed, da bi dvomljivega ali zapeljanega iztrgali nemčurškemu molohu? Žalibog da silno malo! In potem ne vprašajmo, zakaj je naše meščanstvo tako zelo padlo in vbožalo... Zato ker se je samo na milost in nemilost vrglo v naročje tujcem, ki imajo srce — ne zanj, ampak za njegov denar. Ali vi domačini, nekdanji lastniki, ne vidite, kako vas ped za pedjo spodrivajo, kako se množijo... kdo pa hira, zginja... kdo se šopiri in bogati... vi ali prišlici?... Aj Preširen, ti duševni velikan našega naroda, nisi zastoj tožil v svojih neumrlih pesmih:

Na tleh ležé Slovenstva stebri stari,
V domačih šegah vterjene postave;
V deželi.. kranjski ptujec.. gospodari,
Ječé pod težkim jarmom sini Slave,
Le tujcem sreče svit se v Krajni žari,
Ošabno nosijo ti po konci glave,

Al, da nas neha ta skeléti rana — si sami lahko pomagamo, ako vsak volilec stori svojo domovinsko dolžnost, vsak neumorno dela in se vsi kakor en mož vzdignemo ter hitimo celo z lastnim požrtvovanjem svoje glase oddat narodnim, domačim kandidatom.

Iz Celja, 5. junija. (O volitvah v celjski okoličanski in mestni skupini.) Naznanili ste že, da je za celjsko okoličansko volilno skupino pri volilnem shodu štajarskih rodoljubov v Mariboru za kandidata bil proglašen g. dr. Vošnjak. Njegovo kandidaturo moramo toliko bolj podpirati, ker je v političnih zadevah mnogo skušeni gospod pri omenjenem volilnem shodu upanje izrekel, da, če se pri bodočih volitvah za državni zbor izvoli večina poslancev, kateri bodo za narodno enakopravnost, se potem lahko napravi tudi mir med

cerkvijo in državo. Zraven tega veste, da je omenjeni gospod bil zadnji čas ud desnega središča pod vodstvom grofa Hohenwarta. Ni tedaj dvoma, da bodo dne 2. junija t. l. g. dr. Vošnjaka vsi narodnjaki v celjski kmet-ski skupini soglasno volili za državnega poslanca. Kaj pa namerava nemčurska stranka? Njeno glasilo „Zill. Ztg.“ je unokrat djalo, da se mora ustavoverna stranka na noge postaviti pri bodočih državnih volitvah tudi na kmetih, in če se doseže tudi le znatna manjšina. Današnja številka „Zill. Ztge.“ nam pa že dr. Vošnjaku nasprotnega kandidata imenuje v osebi celjskega mestnega župana, dr. Neckermana. Nemčurski list nima sicer upanja, da bi se omenjeni gospod izvolil, „pa mora se ustavoverskim pristašem po deželi dati prilžnost, da svoje mnenje objavijo, da prostor, ki ga imajo, obdržijo.“ Prilizuje se na dalje g. dr. Neckermanu, da je velika žrtva, ki se s to (prisiljeno?) kandidaturo njemu nalaga; „pa veliko je tudi zaslužnje, ki si ga bo pridobil, če posluša ta glas (Zill. Ztge.)“.

Menim, da kandidatura dr. Neckermanova je brez vsake pomembe; za okolico nam ni skrbeti. Vse svoje moči moramo pa napeti, da poderemo dr. Foreggerja, dosedajšnjega državnega poslanca za Celje, Brežice in one trge, ki volijo s Celjem.

Dr. Foregger je odločen freimaurer, ki je na prvem mestu podpisal pred par leti predlog v državnem zboru, da se ima prostomavterija postavno dovoliti; dr. Foregger je za brezversko šolo; in zato, da se odvzame volilna pravica onim duhovnikom, ki spoznavajo rimskega papeža za svojega vrhovnega duhovskega oblastnika. „Zill. Ztga.“ ga toraj proti breškemu županu gosp. Šnideršiču, prav gorko priporoča in posebno povdarja dosedajšnje nedosledno politično postopanje Šnideršičevo nasproti taktnemu vedenju dr. Foreggerja. Pred nekaterimi dnevi so imeli celjski nemčurji svoj volilni shod, v katerem so izvolili svoj agitations-komité za izvolitev Foreggerja. V ta odbor so bili izvoljeni gg.: Pogačnik, Jožef in Julij Rakuš, Lasnik, Neckerman, profesor Marek, dvorni svetovalec in predsednik celjske okrožne sodnije Heinricher, dr. Em. Wokaun, Rüpschl, Zangger, dr. Prosinagg, Wogg, Bezozzi (urednik „Zill. Ztg.“), dr. Higersperger, Karl Mathes. — V namestnike so bili izvoljeni: deželni svetovalec (nekdanji Slovenec?), vsaj kandidat slov. stranke) Pesarič, Tisch, bilježnik Sajevec.

Čudili smo se, ko v tem imeniku najdemo c. kr. uradnike, ki bi imeli pri prihodnjih volitvah ostati coló neutralni. In glej, res so nemčurji pri onem volilnem shodu „napravili račun brez gospodarja“: g. predsednik okrožne sodnije Heinricher v današnji številki „Zill. Ztge.“ naznanja, da se onega volilnega shoda ni vdeleževal in da tudi volitve v „agitations-komité“ ne more sprejeti. (Prav tako. Vredn.). — Kakor reči sedaj stojte, bi ne bilo ravno težavno, dr. Foreggerja spodrinuti, ker bo večina uradnikov že iz osebne antipatije zoper njega glasovala.

Iz Trsta, 1. junija. (Novi župan in lahonstvo.) Iz ust c. k. zastopnika baron Pinota je dr. Bazzoni, novo izvoljeni tržaški župan, slišal pohvalo „da bode razumel s svojo nadarjenostjo, s svojim znanim čutom odkritosrčnega domoljuba in lojalno udanostjo do vzvišene cesarske hiše, vse zapreke odstraniti, ktere se mu bodo v izvrševanju njegovega poklica, protipostavljale.“ Kdo pa je po teh besedah dr. Bazzoni? Po teh besedah more to biti mož, kateri si je v prid Avstrije veliko

zaslug pridobil? Kaj še? To je tisti Bazzoni, kateremu so 27. t. m. po sednici mestnega tržaškega zbora tržaški fakini voz spregli in ga „Eviva Italija“ hrpučeli po Trstu vlekli. Kdo je politično mišljenje novega tržaškega župana bolje izrazil: gospod c. k. zastopnik ali pa fakini? Gotovo zadnji! Od strani iridentcev se je vsaka žila napela, da bode Bazzoni postal župan, kar se je tudi zgodilo. Vsi avstrijsko misleči Tržičani so simpatizirali z Dimmerjem, kateri je bil za protikandidata Bazzonitu postavljen. Ko je pa propal Dimmer in zmagal sedanji tržaški župan, je pa celi svet v Avstriji si šepetal v ušesa, da se ne more ali da se ne bode volitev novizvaljenega župana potrdila, ker je eden stebrov tiste stranke, ktera škili tje čez morje v Italijo. Vtika se tej stranki lahonški tudi nakana, da hoče Trst z okolico v naročje Italije vreči.

Pred volitvijo komedija, med inštaliranjem komedija in po inštaliranju župana komedija. Vse komedija! Za Avstrijo pa zna vsa ta komedija tragičen konec imeti. Italijani so izvrstni komedijantje in iredentovci jih vrlo posnemajo. Oni igrajo svojo ulogo prav dobro. Cela komedija je zdaj tragikomična, iz te se bo razvil nar lepši „Spektakelstück“, med katerim bodo vpili, malo pokali, raketelne spušali, izid cele drame bo pa tragičen. Zagrinjalo bo pa morebiti celo pri Postojni tal se dotikalo. Nar bolj interesirani gledalci, namreč Avstrijanci, pa v prihodnjič lepe dekoracije, ktera predstavlja veliko, bogato mesto ležeče na modrem, silnem morju, nosečem mnogobrojno število z dragim blagom napolnjenih ladij, pri svojih igrah ne bodo več rabiti mogli. Ena nar lepših dekoracij avstrijske države bo zginila.

Žalostno to! pa kaj hočemo? Naši državniiki ne vidijo nevarnosti, ktera preti Avstriji, ali pa nimajo eneržije dovolj, da bi jih odstranili. Čakajo, da se z elementarno močjo navarnost na nje vrže, potem mahnejo parkrat krog sebe, slednjič se pa fatalično vdajo v svojo osodo kakor Turek.

Na škodo tržaških in okoličanskih Slovencev se je gojilo lahonstvo v Trstu. Tamošnji Slovenec prosil je le, da se mu varuje narodnost. Vedno zvesti okoličan se ni uslišal, gojilo se je lahonstvo in zdaj preti nevarnost, da še tamošnje Slovence pogoltne morje lahonstva.

Ko bi se le enkrat tržaškim Slovincem, tako govorilo, kakor novi župan mestjanom v svojej proklamaciji govori, ne bi tako daleko prišlo. „Dobri, tlačeni in revni bodo moji ljubljenci“, pravi med drugim novi župan. Kako modre so te besede s političnega stališča Bazzonitovega! On ve, na ktere se ima opirati, kje iskati moči, kje si pridobiti vdanosti. Naši državniiki pa so si v Trstu in v okolici izbrali slabe, gospodujoče in bogate za svoje ljubljence. Zdaj jim tudi ti kažejo hrbet, ker čutijo se dosti močne za kljubovanje.

Pazno oko bode Avstrija mogla imeti na Trst in vse kar se bode tam godilo. Pa vse to bo malo pomagalo. Edino sredstvo, da se nar večja nevarnost od Trsta in okolice odvrne, pa je zahtevam ondotnih Slovencev vstreči. Njih množina in starodavna, skušena zvestoba do avstrijskega cesarstva je ščit, nad katerim se bodo vsi napor in naskoki lahonstva razpršili.

A. T.

Domače novice.

V Ljubljani, 7. junija.

(Družba ljubljanskih gospej) v podporo ranjenim in bolnim vojakom je ravnokar raz-

poslala svoje poročilo za leto 1878. Iz njega je razvidno, da je imela družba dohodkov 9565 gld. 16 kr. in 10 cekinov, stroškov pa 9249 gld. 49 kr. in 10 cekinov, da toraj ostaja še 315 gld. 47 kr. in da ima družba razun tega še v obligacijah 11.600 gld., v hranilnici pa 5333 gld. 62 kr. Pokrovitelj družbi je baron Codelli-Fahnenfeld; za podporo naših vojakov v Bosni pa se je bil osnoval poseben odsek (gospe Ana pl. Kallina, Celestina Schiffer in baronovka Marija Wurzbach pa društveni tajnik g. Endlicher), ki je imel posredovati med občinstvom in vojaškimi pa civilnimi gospodskami.

(Vstanova Jožefa Globočnika) za dijake l. 42 gld. 54 kr. je razpisana.

(Katoliška družba) bo imela prihodnji torek (10. t. m.) zjutraj ob petih sv. mašo na Rožniku pri Materi božji za vse žive in mrtve družbenike z navadnim darovanjem po maši. K nji so vljudno povabljeni udje in neudje.

(Slovensko učiteljsko društvo in „Narodna šola“) ima 5. t. m., to je v četrtek po binkošnih odborovo sejo. Poročevalo se bode o društvenem delovanju.

(Ude vdovskega učiteljskega društva) opozoruje predstojništvo na vplačevanje za l. 1879, ker z mesecem aprilom je potekel zadnji obrok za vplačevanje; tudi vpraša kako se pa hočemo obnašati do teh, ki še za leto 1878 niso plačali letnine, — ali so ti vsi molčé izstopili?

(Hiša banke „Slovenije“) je prišla 1. t. m. v lastnino „Matice Slovenske“, ki jo je od banke kupila za 28.000 gld. V četrtek je gospodarski odsek Matični pregledoval in zapisal razne reči, ki se pri hiši nahajajo.

(Nagliči južne železnice) se bodo s pričetkom letošnje poletne vožnje ustavljali tudi na Rakeku.

(† Marija Pohl,) hišna posestnica in krojačeva žena, ki je 3. t. m. v Ljubljani umrla, je svoje dve hiši zapustila ljubljanskim revežem in za razne dobre namene.

(† Lambert Luckman), obče znani kupec in hišni posestnik v Ljubljani je 5. t. m. v 81 l. svoje starosti umrl. Pogreb bo danes popoldne ob 7. uri.

Razne reči.

— † Č. g. Jurij Dolenc, fajmošter v pokoji, je 31. maja v Škofji Loki umrl. R. l. P.

— † Avgust Arminij Leban, c. k. učitelj na deški šoli v Gorici je 30. maja po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakramenti umrl. Ranjkemu živijo še oče, c. k. učitelj v pokoju, in mati pa trije bratje, učitelja Anton in Janko Leban, pa Franjo Leban, okrajne sodnije diurnist. Vsi so vrli narodnjaki.

— Razpis učiteljskih služeb. Na Kranjskem. V šolskem okraji Rudolfovem. Na 1. razredni šoli v Zagracu, učit. služba, l. p. 400 gld. in stanovanje; na 1. razredni šoli v Mirni (Neudegg), učit. služba, 450 gld. in stanovanje, okrajnemu šolskemu svetu v Rudolfovem do 20. junija t. l. se pošiljajo prošnje.

— Premembe pri učiteljstvu. Na Kranjskem. Stalno so bili umeščeni na svojih službah gg.: Jakob Marn, Matija Rant in Janez Pokorn. — G. Janez Cepuder, učitelj v Leskovcu, bode podučeval namestovanje pri sv. Križu pri Kostanjevici. — G. Janez Ramroth je postal pomočen učitelj v Postojni.

— Kamniški župan g. Kecelj je od županstva odstopil, ker je zarad neke zadeve s Kamničani prišel nekaj navskriž. Ta odpoved je tem važnejši, ker so volitve za državni zbor pred durmi, dasi bi tudi sicer g.

Kecelj menda ne bil več tako hudo, ali pa morda prav nič ne nasprotoval narodnemu kandidatu, ker že izprevida, kakor omenja „Narod“, da bi bilo zanj boljše, ko bi se ne bil nikoli udal v nehvaležno nemčursko politiko.

— Volilne shode bode sklical g. dr. Vošnjak v nedeljo 15. junija na Vranskem, 16. junija v Mozirji in 22. junija na Globokem za brežki volilni okraj.

— G. Povše se je, kakor se sliši iz Gorice, kandidaturi odpovedal, kar je vse razveselilo zato, ker ostane pri kmetijski šoli, ki bi bila, kakor smo unidan omenili, po njegovem odhodu na Dunaj v nevarnosti prenehati. To tudi priča, da je bila naša sodba o gosp. Povšetu prava, ki bode s tem gotovo na Gorškem pridobil več simpatij, kakor pa če bi bil šel na Dunaj.

— Ptujška čitalnica napravi 8. t. m. v svojih prostorih pri punajskem mestu (zur Stadt Wien) veselico. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Program: 1. „Prošnja“ od J. Fabiana, četverspev. 2. „Im Olymp“ za citre od J. Blumlacherja. 3. „Kranjska dežela“ samospev za bariton s spremljevanjem glasovira, uglasbil A. Nedved. 4. „Adelaida“ pesem za violoncello s spremljevanjem glasovira od L. v. Bethovena. 5. „Šopek narodnih pesen“ uglasbene za citre, od J. Blumlacherja. 6. „Moja rožica“ od Ant. Nedveda, četverspev. 7. Tombola. 8. Ples. — Čisti dohodek namenjen je „podpiralnej zalogi slavjanskih vseučilišnikov v Gradcu“. Udje so vstopnine prosti. Vstopnina za neude je 30 kr. za osebo. Tudi večji zneski se radovoljno sprejmo. — K tej veselici uljudno vabi

ODBOR.

— Zarad ponarejevanja vina je bila uni teden posebna deputacija avstrijskih vinorejcev pri cesarju, ki so jim rekli, da so se že pričele obravnave, kako bi se varovale koristi vinorejcev, ki imajo vsled ponarejevanja vina veliko škodo.

— Strela je vdarila na binkoštno nedeljo v Mariboru v Jozefo Kelbič iz Kamce, ki je kar mrtva obležala, in v Marijo Pešorn in njena otroka, ktere je pa samo omamila. Prenesli so jih v bolnišnico, kjer sta otroka že drugi dan okrevala, mati pa je še morala ostati v bolnišnici.

— Dr. Neckermann je bil od cesarja za celjskega župana potrjen.

— Ognjometnik Etna v Siciliji hudo razsaja. Hrib se je na enem kraju razpočil in ognjena žlindra se v potoku poldrugo miljo dolgem in četrt ure širokem pomiče navzdol. Že je prispel do reke Alkantare in pokončal vas Mojo pa skoraj vse poljske pridelke. Prebivalci na okrog so vsi preplašeni in bežijo.

— Razžaljen Lah je pri sv. Petru blizo Blatnega grada na Koroškem zažgal vas in je 21 hiš pogorelo s podružno cerkvico vred.

— Porotna sodnija celjska obsojila je Ferdinanda Zemljiča, ker je ubil viničarja Holcmana, na 1½ leta v težko ječo, Jurija Kovačiča, zavolj nesramnega posilstva na 8 let v težko ječo, Tomaža Pavela na 4 leta v težko ječo, ker je zaklal posestnika Fr. Kacijana, krojača Jožefa Šumana na 3 leta v težko ječo, ker je Janeza Kollerja hotel zapeljati, naj bi bankovce ponarejal, dalje Rudolfa Hribarja ker je kot davkarski uradnik v Rogatcu 340 glđ. za se pridržal. „Gosp.“

— Zabavnik „Deutscher Hausschatz“ prišel je na svitlo 12. snopič, ki obsega: Der König von Pelovoux. Novelle von K. Tornov (Fortsetzung). — Der Apfelbaum.

Gedicht von Rudolf Rauch. — Dusenbach bei Rappoltsweiler im Elsass. Von J. A. Ulsamer. — Unter der Knute. Von Alexander de Lamothé (Fortsetzung). — Wie man in den Mond reist. Von Fr. Zurbonsen. — Aus unserem Rhein-Album. Die Ruine der Abteikirche Heisterbach. Von Werner Hesse. — Am Rhein. Gedicht von Franz Alfred Muth. — Alexander I., erwählter Fürst von Bulgarien. — Das Buch der Bücher in neuer arabischer Uebersetzung — Allerlei. — Podobe pa so: St. Ulrichsburg im Elsass. — Ruine von Dusenbach im Elsass. — Der Mutter Namenstag. Gemalt von Michael. — Portal der St. Johanneskirche in Herzogenbusch. — Des Tyroler-Jägers Heimkehr. Von Franc Defregger. — Heisterbach am Rhein. Originalzeichnung von R. Püttner. — Alexander I., erwählter Fürst von Bulgarien. — Vsako leto izide 18. t. j. vsake 3 tedne 1 snopič po 24 kr., in se zamore naročiti v vsaki knjigarni ali pa naravnost po pošti.

Umrli so:

Od 28. maja od 3. junija: Katarina Gričar, m. reva 66 l., vsled slabosti. Johana Ogrin, pred. o. 9. m., za vodenico. Emilija Omeje, dež. of. o. 2 l., vsled kašlja. Franc Seifrid v pos. del. 17 l., za jetiko. Simon Chromi, v pos. del. 15. l., za jetiko. Mihael Remšgar, del. o. 8. m. za božjastjo. Johana Šmeid, cukr. v. 60 l., za vodenico. Paul Gobbato, c. k. major v pokoju 72 l., za vtriplj. srca. Janez Kvas, del. o. 1½ l., za vnetico možg. mrenice. Jernej Klemenčič, jetnik 36 l., za jetiko. Johana Mave, pek. o. 2 l., za vnetice možg. mrenice. Ernestina Bergant, pošt. sl. ž. 48 l. za rakom. Marija Pohl, hiš. pos. za sušico. Marija Pez-

dir, šivilj. o. 10 l., za davico. — V bolnišnici: Špela Merčun, gostinja 82 l., za rakom. Anton Kokalj, kajžar 54 l., za vodenico.

Telegrafične denarne cene 6. junija.

Papirna renta 67.55 — Sreberna renta 69.30 — Zlata renta 79.50 — 1860letno državno posojilo 126.50 Bankine akcije 830 — Kreditne akcije 265.50 — London 116.— — — Ces. kr. cekini 5.52. — 20-frankov 9.26.

Denarstvene cene 5. junija.

Državni fond.	Denar.	Blago
5% avstrijska papirna renta	68 —	68.10
5% renta v srebru	70 50	70.60
4% renta v zlatu (davka prosta)	79.75	79.90
Srečke (lozi) 1854. l.	117.75	118.—
„ „ 1860. l. celi.	126.75	127.25
„ „ 1860. l. petinke	129.—	129.50
Premijski listi 1864. l.	158.—	158.50
Zemljiščine odveznice.		
Štajarske po 5%	100.—	—.—
Kranjske, koroške in primorske po 5%	93.—	95.—
Ogerske po 5%	85.75	86.50
Hrvaške in slavonske po 5%	86.50	87.50
Sedmograške po 5%	83.75	84.25
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	834.—	836.—
Unionske banke	85.60	85.80
Kreditne akcije	266.75	267.—
Nižoavstr. eskomptne družbe	815.—	825.—
Anglo-avstr. banke	127 50	128.—
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 glđ. a. v.	171.50	172.—
Tržaške „ 100 „ k. d.	120.—	121.—
„ 50 „ „ „	61.—	63.—
Budenske „ 40 glđ. a. v.	38.50	38.50
Salmove „ 40 „ „ „	46.75	47.25
Palffy-jeve „ 40 „ „ „	35.—	36.—
Clary-jeve „ 40 „ „ „	37.75	38.75
St. Genois „ 40 „ „ „	38.—	38.50
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	34.25	34.50
Waldstein-ove „ 40 „ „ „	33.25	33.75
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	5.49	5.50
Napoleonsd'or	9.23	9.27

Postranski zaslužek.

Vsled 23 letnih skušenj in študij dajemo za majhen denar poduk za izobražene gospode, kako si morajo ustanoviti

gotov zaslužek

brez kapitala. In ta je

posredovanje s kupčijskim kreditom.

Poštenim ljudem se lahko pripomore h kreditu, tako vsem pridnim, podvzetnim trgovcem, obrtnikom, posestnikom, ki v trenutku denarja potrebujejo. Denar se dobi po 2 po 3 odstotke, prav po človeški.

Iščejo se zaupni možje,

izobraženi in premožni, ki imajo od 5000 do 6000 glđ. premoženja.

(1)

Tudi družnike

iščemo, ki imajo kaj denarja za vlogo.

Mi priskrbimo ljudem različne službe, tako gospodarjem, kmetovalcem, obrtnikom, umetnikom, godcem, pevcem, vednostno izobraženim, učiteljem, učenikom, za oba spola, in to brez plačeno.

Tudi se denar izterjava, kdor ga sam neče izterjati.

Allg. Handelsagentur, Waaren-Commission et Export von Leo Binder,
Wien, Reinerstrasse 29.

Senožet

se v najem daje.

V nedeljo 8. rožnika t. l. ob petih popoldne bom dal svojo senožet na močvirji, na Karolinskem polji poleg ceste na Lipo v najem, in sicer v petih oddelkih.

V ponedeljek 9. rožnika t. l. ob devetih popoldne bom v najem dal moje štiri senožeti na malem grabnu, v Trnovskem logu, in dve v viškem (waitcher) logu, tudi vsaki del posebej.

Kdor ima veselje, kaj v najem vzeti, je povabljen, da pride o določeni uri na imenovani kraj k dražbi.

(2)

A. Malič.

Leopold Götzl,

podobar,

se je preselil na **Marije Terezije cesto v hišo št. 6** (nasproti luteranskemu tempelju) ter se priporoča častiti duhovščini za vsa cerkvena dela, kakor do zdaj.

Naznanuje tudi, da ima na prodaj ter izdeluje križeve pote, podobe svetnikov, okvirje itd. Prejemlje v popravilo stare oltarje.

(2)